

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/294/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114231903
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Veščičíková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7114231903.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Veščičíkovej a členiek senátu JUDr. Dany Popovičovej a JUDr. Gizely Majerčák v spore žalobkyne: H. K., nar. XX.X.XXXX, F., P. X, zast. JUDr. Danicou Holováčovou, advokátkou, Advokátska kancelária, Košice, Čajakova 5, proti žalovaným: 1. A. U. S., nar. XX.X.XXXX, F., J. X, zast. JUDr. Ľudmilou Raffáčovou, advokátkou, Advokátska kancelária, Košice, Nerudova 6, 2. E. F. Š., nar. XX.XX.XXXX, J., Ď.N. XXXX/XX, 3. E. K. H., nar. XX.XX.XXXX, F., H. X/X, 4. H. Z., nar. X.X.XXXX, F. X. P., X. M. X, 5. J. Š.F., nar. XX.X.XXXX, F., J. XX, 6. H. W.-Z., nar. X.XX.XXXX, J., 7. Z. Z., nar. XX.X.XXXX, F., Y. Ú. XX, 8. B. C., nar. X.X.XXXX, Č. K., J. X, P. XXXX a 9. G. Z., nar. XX.XX.XXXX, Č. K., J., L. X, žalované v 8. a 9. rade zast. F. Y., nar. X.X.XXXX, Č. K., J., S. XXX/X, o určenie, že vec patrí do dedičstva, odvolaní žalobkyne proti rozsudku 37C/293/2014 zo 16.4.2019 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II. o trovách konania.

Žalovanej v 1. rade p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

Žalobkyni a žalovaným v 2. až 9. rade náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) rozsudkom I. Žalobu zamietol a II. žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania každému v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd uznesením, ktoré vydá súdny úradník po právoplatnosti rozsudku.

2. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 255 ods. I C.s.p. tak, že žalovaným priznal náhradu trov konania, každému v rozsahu 100 %, nakoľko boli v konaní v celom rozsahu úspešní. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania nepostupoval podľa § 257 C.s.p., podľa ktorého výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, nakoľko v prejednávanej veci takéto dôvody hodné osobitného zreteľa nevzhladol, pričom poukázal aj na to, že ani žalobkyňa na ne v konaní nepoukázala.

3. Proti rozsudku - výroku II. o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z odvolacieho dôvodu uvedeného v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

4. Namietala závery súdu, že súd v konaní nevzhladol prípustnosť dôvodov hodných osobitného zreteľa, že tieto dôvody hodné osobitného zreteľa spočívali v tom, že súd ju opakovane vyzýval na predloženie platného závetu po E. Z., ktorý sa mal týkať predmetných nehnuteľností, na ktorý poukazuje aj listina z 27.6.1968 tvoriaca prílohu žaloby. Súd túto listinu žiadal prípisom z 22.11.2018 a tiež zo dňa 4.2.2019. Poukázala na to, že predmetný závet bez svojej viny nevedela v konaní súdu predložiť, nakoľko aj keď vyvinula snahu za účelom zabezpečenia a predloženia tohto listinného dôkazného prostriedku, tento

závet sa fyzicky v archíve nenachádzal. Snažila o zabezpečenie tejto listiny cestou príslušného súdu, avšak súdny archív takúto listinu neeviduje, čo nasvedčuje tomu, že s týmto závetom poručiť muselo byť manipulované. Týmto sa nezavinene a z objektívnych príčin dostala do stavu dôkaznej núdze, pre ktorý nevedela reagovať a vyhovieť výzve súdu. V súvislosti s odkazovaným listom a závetom č. N 759/68 predložila súdu všetky listiny, ktoré sa reálne nachádzajú v archívnom spise - odkazový list z 27.6.1968, výzva na zaplatenie notárskeho poplatku z 27.6.1968 a rukou prepísaný list k tomuto č. Samotný závet chýbal a z jej strany nemohlo reálne dôjsť k jeho predloženiu. Taktiež poukázal na to, že v čase pred podaním žaloby vychádzala z informácií, ktoré mala k dispozícii a neboli jej známe všetky okolnosti tak, ako ich v konaní ustálil súd. Pokiaľ by bola mala vedomosť o všetkých skutočnostiach tak, ako vyšli v konaní najavo, žalobu by zrejme nebola uplatňovala na súde. Odhliadnuc od uvedeného, zdôraznila, že v zmysle odkazového listu z 27.6.1968 sa mal predmetný záver týkať nehnuteľností zapísaných v pozemnoknižnej vložke č. XXX, kat. úz. F. X. Y., pričom z obsahu závetu č. N 24/69, Nz 24/69, ktorý bol predložený protistranou jednoznačne nevyplývalo, že predmetom tohto závetu sú tie nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, t.j. PKV č. 123 v rozsahu 2/118-iny zo spoločného lesa zapísané pod por. č. 17 v časti I. majetková podstata. Predmetný závet je nejednoznačný, ale navyše, tento závet jej bol prezentovaný až počas súdneho konania. Vychádzala len z tých listín, ktorými disponovala a jediná forma ochrany práv, ktoré sa domnievala, že jej patria, bola predmetná žaloba na súd. Tieto skutočnosti odôvodňujú prítomnosť okolností hodných osobitného zreteľa, pre ktoré nebolo v jej možnostiach výzvam súdu vyhovieť, a preto je potrebné aplikovať § 257 C.s.p. Navrhla rozsudok v rozsahu napadnutého výroku zmeniť tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania prvej inštancie, ako aj odvolacieho konania.

5. Žalovaná v 1. rade vo vyjadrení k odvolaniu, o.i., poukázala na to, že už v čase podávania žaloby si žalobkyňa musela byť vedomá nielen svojej povinnosti tvrdiť, ale aj povinnosti dokazovať, že v podanej žalobe označila ako dôkazný prostriedok závet pojatý do notárskej zápisnice z 27.6.1968 č. N 760/68, Nz 909/68, podľa ktorého mali E. Z., nar. XX.X.XXXX a H. Z., nar. XX.X.XXXX odkázať rodičom žalobkyne všetok majetok uvedený v pozemnoknižnej vložke č. XXX, kat. úz. F. X. Y.. Z obsahu listiny N 760/68, Nz 909/68 však nevyplýva, že by zahrňoval aj písomnú dispozíciu E.. Z. so svojim majetkom pre prípad smrti a okolnosť, že listina bola pripojená k žalobe znamená, že žalobkyňa bola s jej obsahom oboznámená. V podanej žalobe žalobkyňa neuviedla, že nemá k dispozícii platný závet E.. Z., hoci uvedená okolnosť jej pri podávaní žaloby musela byť dobre známa. Súd vykonal lustrum dedičských spisov, v ktorých sa závet na ktorý odkazuje odkazový list N 759/1968 nenachádzal. Zdôraznila, že predloženie platného závetu po poručiťovi E.. Z. nebol dôvodom pre zamietnutie žaloby ako takej, že pri pozornom čítaní textu odôvodnenia rozsudku je v bode 24. rozsudku žalobkyňi vytknuté, že nepredložila dedičské osvedčenie po svojej matke H. Z., nar. 17.6.1931, z ktorého by bolo možné hodnoverne ustáliť okruh dedičov po I. Z., manželovi, nepreukázala, kto je dedičom po neb. matke. Pokiaľ ide o ustálenie okruhu dedičov v prípade, že majetok nebol v dedičskom konaní prejednaný a nebolo preukázané, kto je nástupcom po dedičovi poručiťovi, ako je to v prípade predmetu sporu, súd uviedol, že za stavu, že v pôvodom dedičskom konaní nebol určitý majetok známy (teda nebol predmetom dedičstva) a teda nebol v dedičskom konaní prejednaný, sú až do vyporiadania dedičstva ohľadom tejto veci všetci dediča považovaní za vlastníkov tejto veci. Preto určovací návrh spočívajúci v tom, že vec patrí do dedičstva po poručiťovi môže uplatňovať len ten, koho práva a povinnosti sa takéto určenie týka. Takouto osobou môže byť len ten, kto je poručiťovým dedičom ...". Poukázala aj na to, že o okolnosti, že dôvodom zamietnutia žaloby bola prioritne nemožnosť ustáliť okruh dedičov po matke žalobkyne, nemožno hovoriť ako o okolnosti, ktorá by zakladala dôvod hodný osobitného zreteľa, na ktorý by súd v otázke priznania náhrady trov konania mal prihliadať, že žalobkyňa si sama zavinila neúspech v súdnom spore, pretože sa k svojej povinnosti stavala laxne a bola nečinná. Mala za to, že súd aj v otázke náhrady trov konania rozhodol správne a preto navrhla odvolanie zamietnuť a rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Rozsudok, okrem výroku II. o trovách konania odvolaním nebol napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní nebol preskúmaný.

7. Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. - na prejednanie odvolania nariadi odvolací súd pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 380 ods. 1, 2 C.s.p. a rozsudok vo výroku II. o trovách konania potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p., lebo súd úplne zistil skutkový stav, správne ho právne posúdil a odvolací súd sa s jeho odôvodnením v celom rozsahu

stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na ktoré aj v celom rozsahu odkazuje, na čom nič nemení ani podané odvolanie žalobkyňou.

8. Žalobkyňa v odvolacom konaní uplatnila odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., t.j. že súd vec nesprávne správne posúdil, pokiaľ neaplikoval v rozhodnutí o trovách konania § 257 C.s.p., hoci pre jeho aplikáciu boli podľa nej splnené predpoklady.

9. Súd vec správne právne posúdil a urobil správny záver, že v prejednávanej spore nepostupoval podľa § 257 ods. 1 C.s.p., keďže v tomto spore dôvody hodné osobitného zreteľa nevzhladol a, že ani žalobkyňa na ne v konaní nepoukázala, pre ktoré by výnimočne nepriznal náhradu trov konania úspešným žalovaným. V prejednávanej spore pri rozhodovaní o trovách konania správne aplikoval § 262 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., t.j. zásadu úspechu vo veci a úspešným žalovaným priznal náhradu trov konania.

10. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Ustanovenie § 257 C.s.p. preberá doterajšiu úpravu v § 150 ods. 1 prvej vety O.s.p. Účelom § 257 C.s.p. je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia, ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočne okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodu, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. Aplikácia § 257 C.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255 a nasl. C.s.p., súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu.

13. Podľa ustálenej súdnej praxe pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa treba prihliadnúť na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán sporu, tiež treba prihliadnúť na pomery nielen toho, koho by podľa všeobecného ust. stíhala povinnosť nahradiť trovy konania, ale i toho koho majetková sféra by bola použitím tohto ust. dotknutá a súčasne je potrebné zohľadniť aj okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, pričom toto ust. možno použiť vo všetkých prípadoch, v ktorých by mala byť náhrada trov priznaná a jeho použitie dopadá na tú stranu sporu, ktorá by inak mala nárok na náhradu trov konania. Ďalej je potrebné si všímať okolnosti, ktoré viedli strany sporu k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní, teda nielen toho ktorého by podľa všeobecného ust. stíhala povinnosť nahradiť trovy konania, ale i toho, ktorého majetková sféra by bola použitím tohto výnimočného ust. dotknutá.

14. K správnym dôvodom uvedeným v rozsudku je potrebné uviesť, že dôvody, na ktoré poukazuje žalobkyňa, t.j. nemožnosť predložiť listinný dôkaz, resp. nesprávne označenie pasívne legitimovaných strán v dôsledku nemožnosti zabezpečiť si závet, ktorý sa v archíve nenachádzal, sú skutočnosťami, ktoré nemožno podradiť pod dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 ods. 1 C.s.p. Neunesenie dôkazného bremena v spore a nedostatok pasívnej legitímácie na strane žalovaných, dôvody pre ktoré strana sporu bola následne neúspešná v spore, nemožno subsumovať pod dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by následne mali vplyv na rozhodovanie o náhrade trov konania podľa § 257 ods. 1 C.s.p. Pri takomto výklade, ako uvádza žalobkyňa, by neunesenie dôkazného bremena, resp. nedostatok pasívnej legitímácie, pre ktoré by súd žalobu zamietol, by umožňovali v obdobných prípadoch aplikovať § 257 ods. 1 C.s.p., bez všetkého a nepriznať náhradu trov konania úspešným stranám sporu.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a žalobkyni, ktorá nemala v odvolacom konaní úspech a žalovaným v 2. až 9. rade, ktorým trovy odvolacieho konania nevznikli, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

16. Úspešnej žalovanej v 1. rade vznikli trovy odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu, preto jej bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

17. Výsledok hlasovania - pomer hlasov : 3 hlasy za (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).